

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	V Ka 334/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z 21 lutego 2023 roku, sygnatura akt II K 751/22

Podmiot wnoszący apelację

- # oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego
- # oskarżyciel posiłkowy
- # oskarżyciel prywatny
- # obrońca
- # oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
- # inny

Granice zaskarżenia

<i>Kierunek i zakres zaskarżenia</i>		
# na korzyść	# w całości	
# na niekorzyść		

# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	

#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

Wnioski

#	Uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

Ustalenie faktów

Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

Ocena dowodów

Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Rażąca niewspółmierność środka karnego orzeczonego wobec oskarżonego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres czterech lat, które to rozstrzygnięcie zostało wydane z pominięciem okoliczności dotyczących właściwości i warunków osobistych sprawcy oraz sposobu życia przed popełnieniem przestępstwa, tj. że oskarżony dotychczas	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	<p>zarobkował jako kierowca, przez lata zdobywał i poszerzał swoje kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu kierowcy, że zakazanie prowadzenia wszelkich pojazdów pozbawia oskarżonego możliwości wykonywania zawodu, a co za tym idzie uzyskiwania środków pozwalających na zaspokojenie potrzeb własnych oraz trójki małoletnich dzieci, na utrzymanie oskarżony zobowiązany jest łożyć w kwocie 436 euro miesięcznie (tj. ok 2050 zł według kursu z dnia 16.03.2023 r.).</p>	
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Wyprzedzając zasadnicze wywody apelacji należy podkreślić, iż w doktrynie jak również orzecznictwie pojęcie rażącej niewspółmierności oznacza znaczną dysproporcję między karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą, zasłużoną. Nie każda więc różnica w zakresie oceny wymiaru kary uzasadnia zarzut rażącej niewspółmierności kary, przewidziany w art. 438 pkt 4 k.p.k., ale tylko taka, która ma charakter zasadniczy, a więc jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować. Chodzi tu o tak istotne różnice ocen,</p>		

że dotychczas wymierzoną karę można byłoby nazwać także w potocznym znaczeniu tego słowa - rażąco niewspółmierną. O rażącej niewspółmierności środka karnego można mówić jedynie wówczas, gdy środek orzeczony przez sąd w sposób oczywisty, wyraźny, a więc rażący odbiega od tego, który należałoby orzec prawidłowo stosując dyrektywy wymiaru kary ujęte w przepisie art. 53 k.k.. Ze środkiem karnym rażąco niewspółmiernym do czynienia mamy, gdy sąd rozstrzygając o takim środku nie uwzględnił wszystkich okoliczności wiążących się z poszczególnymi dyrektywami wymiaru środka karnego lub też nie uwzględnił ich wpływu na orzekany środek w wystarczającym stopniu.

Z orzecznictwa Sądu Najwyższego, wynika, że w zakres orzekanego zakazu prowadzenia pojazdów winny wchodzić przede wszystkim uprawnienia do prowadzenia pojazdów tego rodzaju, przy którego prowadzeniu sprawca stworzył zagrożenie dla bezpieczeństwa w komunikacji (vide: wyrok SN z dnia 10 czerwca 1991 r., II KRN 57/91, LEX nr 22067, wraz z glosą R.A. S., PS 1994, nr 3, poz. 83; wyrok SN z dnia 31 maja 2007 r., III KK 34/07, OSNwSK 2007, nr 1 s. 1197; wyrok SN z

dnia 7 stycznia 2007 r., II KK 225/07, OSNwSK 2008, nr 1, s. 6; wyrok SN z dnia 20 stycznia 2010 r., IV KK 395/09, LEX nr 570153), przy czym nie ulega wątpliwości, że okoliczności pozwalające na dokonanie oceny zagrożenia stwarzanego przez niego dla bezpieczeństwa w ruchu mogą przemawiać za tym, by rozszerzyć zakres zakazu także i na pojazdy innego rodzaju lub wręcz sprawcę wyłączyć z ruchu całkowicie. Podkreślić bowiem należy, że ratio legis zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych stanowi wykluczenie z ruchu drogowego takich kierowców, którzy wykazali, że zagrażają bezpieczeństwu w komunikacji, a skoro tak, to nie można abstrahować od związku między rodzajem pojazdu, który sprawca prowadził, a zakresem orzeczonego przez sąd zakazu (vide: wyrok SN z dnia 4 grudnia 2006 r., V KK 360/06, OSNKW 2007, nr 1, poz. 7, Biul.SN 2007/1/25, nr LEX 214173). Decyzja o tym, jak szeroko w ogóle zakreślić zakaz prowadzenia pojazdów "określonego rodzaju", a także decyzja o wyborze jednej z dwóch form zakazu ujętych w art. 42§2 kk, uzależnione są od wielu okoliczności. Za szerokim zakreśleniem zakresu przedmiotowego zakazu prowadzenia pojazdów

przemawiać bez wątpienia powinno naruszenie podstawowych zasad bezpieczeństwa lub ich rażąco naruszenie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy po dokonaniu kontroli instancyjnej, uwzględniając podniesioną przez obrońcę oskarżonego w apelacji argumentację, doszedł do przekonania, iż zakres (rodzaj i okres) orzeczonego środka karnego, tj. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych nie nosi znamion rażąco niewspółmiernego w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., a co za tym idzie odpowiada dyrektywom wymiaru kary określonym w art. 53 k.k.. Zgodnie z art. 53 k.k. Sąd wymierzając karę, winien baczyc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy sprawcy, uwzględniać stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, a także mieć na uwadze cele zapobiegawcze i wychowawcze, które winna sprawować kara, jak również potrzeby wynikające z prewencyjnych dyrektyw. Nadto, Sąd ferując wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środkach karnych powinien zwrócić uwagę na właściwości i warunki osobiste sprawcy. W ocenie

Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy uwzględnił wszystkie okoliczności sprawy zarówno obciążające, jak również łagodzące, a co za tym idzie w pełni kierował się dyrektywami wymiaru kary stosowanymi przez odesłanie także do środków karnych.

Zdaniem Sądu Okręgowego postulowany przez obrońcę oskarżonego środek karny uzasadniony byłby wyłącznie w sytuacji, gdy okoliczności popełnionego przestępstwa pozostałyby wyjątkowo łagodzące. Wówczas, gdy poza samym niekwestionowanym faktem prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, wszelkie pozostałe okoliczności zdarzenia nie niosą ze sobą elementów obciążających oskarżonego. Analiza okoliczności sprawy przekonuje do wniosku, że warunek powyższy w jej realiach nie został spełniony. Szczególnie bowiem obciąża oskarżonego fakt, że posiadał on znacząco wysoką stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu stwierdzoną podczas badania u oskarżonego. Pierwsze badanie stanu trzeźwości oskarżonego wykonane w dniu 25 lipca 2022 r. o godzinie 7:49 wykazało 1,12 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu,

co stanowiło ponad 4
krotną wartość progową
stanu nietrzeźwości
określoną w art. 115 § 16
k.k., tj. 0,5 ‰ lub 0,25
mg/l. O ile samo w sobie
prowadzenie pojazdu w
stanie nietrzeźwości jest
nagane, to zachowanie
oraz okoliczności
popelnienia czynu przez
oskarżonego są rażąco
nagane. R. P. w
godzinach porannych
poruszał się swoim
pojazdem głównymi
arteriami K., miejscowości
do której w sezonie
letnim przyjeżdża wielu
turystów, co powoduje
wzmózony ruch na ulicach
miasta. Podkreślić również
należy, iż oskarżony na
drodze stwarzał znaczne
niebezpieczeństwo dla
innych użytkowników
drogi i pieszych,
zaś podróż zakończył
tylko i wyłącznie
dlatego, że spowodował
on kolizję drogową.
Okoliczność ta nie tylko
znacznie zwiększa stopień
społecznej szkodliwości
czynu oskarżonego, lecz
także w sposób obciążający
wpływa na ocenę osoby
oskarżonego jako kierowcy
stwarzającego znacznie
większe
niebezpieczeństwo dla
ruchu drogowego. Nie
może także bez znaczenia
dla oceny trafności reakcji
karnej pozostawać dosyć
długi odcinek drogi,
jaki przebyty został
przez oskarżonego w
stanie nietrzeźwości, a
przy tym drogami, na

których natężenie ruchu, zwłaszcza w godzinach porannych, pozostaje wysokie. Zeznania świadków potwierdziły okoliczność, iż alkohol wyraźnie wpłynął na zdolności ruchowo-motoryczne oskarżonego, co skutkowało niestabilnym torem jazdy, finalnie zakończonej uderzeniem w inny pojazd. Jak wskazywała świadek N. R. oskarżony chwiał się na nogach, nie stał prosto, ewidentnie był nietrzeźwy. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w pkt. II w zakresie orzeczonego środka karnego poprzez orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do których prowadzenia wymagane jest prawo jazdy kategorii B na okres 3 lat, jednocześnie akceptując rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w Kołobrzegu. Sąd Rejonowy orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat, zaś zgodnie z art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 42 § 2 k.k. mógł go orzec na okres od 3 lat do 15. Wskazane powyżej okoliczności obciążające skutkować muszą uznaniem, iż niezasadnym pozostawałoby orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów

mechanicznych ograniczonego do pojazdów, do prowadzenia których wymagane jest posiadanie dokumentu prawa jazdy kategorii B. Przy orzekaniu kar oraz środków karnych za przestępstwa drogowe sądy powinny mieć na uwadze, że porządek i bezpieczeństwo na drogach w niemałym stopniu zależą od stosowania właściwej represji. Określając zakres środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych sąd musi na względzie stopień niebezpieczeństwa dla ruchu drogowego, jaki sprawca przedstawia na tle konkretnych okoliczności przypisanego mu czynu. Środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów ma za zadanie ochronę bezpieczeństwa w komunikacji. Pełni więc istotną funkcję prewencyjną, a jednocześnie jest środkiem karnym o bardzo dużym natężeniu funkcji represyjnej. Ratio legis zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych stanowi wykluczenie z ruchu drogowego takich kierowców, którzy wykazali, że zagrażają bezpieczeństwu w komunikacji, a skoro tak, to nie można abstrahować od związku między rodzajem pojazdu, który sprawca prowadził, a zakresem orzeczonego

przez sąd zakazu. Dotychczasowa niekaralność oskarżonego w sposób wystarczająco łagodzący wpłynęła w sprawie niniejszej na wymiar orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego, który to wymiar jedynie o rok wyższy niż najniższy z przewidzianych ustawą. Sądu odwoławczego nie przekonały argumenty podnoszone przez obrońcę oskarżonego dotyczące faktu, iż oskarżony dotychczas zarabkował jako kierowca, przez lata zdobywał i poszerzał swoje kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu kierowcy, zaś zakazanie prowadzenia wszelkich pojazdów pozbawia oskarżonego możliwości wykonywania zawodu. W ocenie Sądu Okręgowego podniesione twierdzenia nie mogą stanowić okoliczności przemawiających za złagodzeniem odpowiedzialności oskarżonego, wręcz przeciwnie. Wykonywanie przez oskarżonego zawodu kierowcy winno obligować go do zachowania zwiększonej odpowiedzialności za kierownicą jakiegokolwiek pojazdu, bez względu na to, czy prowadzi go w czasie swojej pracy czy prywatnie. Jako, jak twierdzi obrońca oskarżonego, doświadczony kierowca,

R. P. wsiadając do samochodu osobowego pod wpływem alkoholu, winien zdawać sobie sprawę z konsekwencji jakie mogą go spotkać, włącznie z orzeczeniem zakazu prowadzenia pojazdów, który będzie skutkował brakiem możliwości zarobkowania w dotychczasowej postaci. Po pierwsze jako zawodowy kierowca właśnie winien on zdawać sobie bardziej, niż przeciętny użytkownik drogi sprawę z zagrożenia jakie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym stwarza kierując samochodem w stanie nietrzeźwości. Po drugie, popełnienie przez oskarżonego przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w powiązaniu z pracą w charakterze kierowcy, a więc stałego i intensywnego użytkownika dróg powoduje, iż stwarza oskarżony znacznie większe, niż przeciętny użytkownik drogi zagrożenie dla tego bezpieczeństwa, nakazujące wyeliminowanie oskarżonego jako kierowcy w zakresie szerszym niż postuluje apelant. Nie ma potrzeby szerszego argumentowania zasadności twierdzenia o znacznie większym niebezpieczeństwie jakie niesie ze sobą każda, choćby tylko najmniejsza kolizja przeciętnego samochodu osobowego z

pojazdem o większej masie. Stopień

potencjalnego zagrożenia dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym stanowi jedną z podstawowych okoliczności

posiadających wpływ na wymiar środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Podkreślić należy, że orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych nie może być dla niego zaskoczeniem.

Podjętą decyzję o prowadzeniu samochodu w stanie nietrzeźwości oskarżony musiał liczyć się z tym, że orzeczony zostanie wobec jego osoby taki środek niezależnie od tego, czy wykonuje on zawód kierowcy, czy też nie i niezależnie od tego, jaki wpływ na jego sytuację majątkową orzeczenie zakazu będzie miało.

Mając zatem na względzie całokształt okoliczności posiadających wpływ na orzeczenie o środku karnym, jak również przy uwzględnieniu zasad wymiaru środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów, mając na względzie potrzebę ochrony użytkowników dróg publicznych wynikającą z okoliczności popełnionego czynu i zachowania samego oskarżonego, Sąd ad quem uznał, że zasadnym

pozostaje orzeczenie w niniejszej sprawie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, nie tylko pojazdów do których prowadzenia uprawnia prawo jazdy kategorii B. Okoliczność konieczności łożenia na dzieci nie może stanowić przesłanki przemawiającej za zastosowaniu łagodniejszej represji karnej, nie niweczy bowiem wysokiego stopnia winy oskarżonego. Okoliczności niniejszej sprawy nie pozostawały dla oskarżonego tak korzystne, by uzasadniały orzeczenie wobec niego środka karnego w najniższym wymiarze, a przy tym ograniczonego wyłącznie do pewnej kategorii pojazdów mechanicznych. Wybrzmieć musi, że prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości stanowi przestępstwo o znacznej społecznej szkodliwości czynu, rokrocznie bowiem przez brak rozwagi i odpowiedzialności kierowców, na polskich ulicach giną tysiące ludzi. Zachowanie oskarżonego było wysoce naganne, wysoki był stopień winy i społecznej szkodliwości, dlatego środek karny w orzeczonej przez Sąd meriti postaci spełni swoje cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec oskarżonego.

Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku w zakresie II i orzeczenie wobec oskarżonego Środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do których prowadzenia wymagane jest prawo jazdy kategorii B na okres 3 lat.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Z uwagi na nieuwzględnienie zarzutów z przyczyn opisanych powyżej, brak było podstaw do uwzględnienia wniosku o zmianę orzeczenia w powyższym zakresie. Orzeczony wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w realiach niniejszej sprawy pozostaje sprawiedliwy i współmierny do stopnia winy, społecznej szkodliwości czynu i okoliczności popełnionego przestępstwa.		

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
4.1.	

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Z uwagi na nieuwzględnienie zarzutów apelacji i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2	Na podstawie art. 634 k.p.k., art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. i art. 8 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49, poz. 223 z 83 r. z późn. zm.), Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł i wymierzył mu opłatę w kwocie 600 zł.

PODPIS
sędzia Anna Rutecka-Jankowska

Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa		

	materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# zmiana

ZARZĄDZENIE

odnotować w kontrolce uzasadnień,

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem przesłać obrońcy oskarżonego R. P. – adw. K. B.,

akta o sygn. II K 751/22 zwrócić do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu.

K., dnia 14 sierpnia 2023 roku

sędzia Anna Rutecka-Jankowska